

FIȘA DISCIPLINEI

Teologie fundamentală: critica religiei, revelația

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Romano-Catolică
1.3. Departamentul	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teologie fundamentală: critica religiei, revelația			Codul disciplinei	RLM1110
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. abil. Ioan Vik				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. abil. Ioan Vik				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					23
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					–
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt
4.2. de competențe	Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă interactivă sau videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală de curs dotată cu tablă interactivă sau videoproiector

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	C1.3 Abilitatea de a prezenta adevărurile de credință în dialogul dintre conținutul normativ al doctrinei și științe, dintre comunitatea eclezială și societatea civilă, în spiritul dialogului ecumenic cu celelalte confesiuni creștine.
CP4	C4.4 Abilitatea de a desfășura activități de cercetare fundamentală în colaborare cu alți profesioniști din domeniul religiei.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	C2.3 Abilitatea colaborării cu actori ai sferei civice și a organizării unor acțiuni comune între toți actorii implicați în viața societății.
CT3	C3.4 Abilitatea de a adapta permanent mijloacele catehetice și pastorale la necesitățile și evoluțiile cultural-spirituale ale societății.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Înțelege și explică concepte teologice și centrale ale doctrinei catolice, integrând perspectiva biblică, dogmatică și istorică.	1. Interpretează critic textele biblice și documentele magisteriale, aplicând principii hermeneutice adecvate și metode de cercetare a fenomenului religios.
CP4	2. Descrie sistematic și rațional concepte religioase și teologice fundamentale descrie conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora.	2. Analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, și caută fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Cunoaște principalele argumente în favoarea raționalității credinței în existența lui Dumnezeu. În același timp, studentul cunoaște problemele care apar în legătură cu raționalitatea credinței.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Este capabil să dea mărturie în mod convingător despre raționalitatea credinței creștine în diverse contexte. În același timp, studentul este capabil să răspundă în mod consecvent și coerent la cele mai importante contraargumente care apar în legătură cu raționalitatea credinței religioase.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	Proiectarea procesului de învățare-predare aferent subiectului într-un mod interactiv.	–
2. Ce este credința? Sau la ce ne referim când spunem credință.	Aplicarea în comun a metodelor sincrone și asincrone pentru a realiza	Vik: 7–17.

învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

	procesul de învățare-predare colaborativă asistată de computer.	
3. Ce este teologia? Sau cultivarea științifică a reflecției asupra credinței.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 19–31.
4. Ce este teologia fundamentală? Sau teologia ca știință prin dialog deschis, critic și autocritic.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 33–37.
5. Discursul religios este lipsit de sens? Sau critica religioasă în filosofia analitică.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 39–51.
6. Vorbește despre Dumnezeu, dar cum? Sau modele de interpretare a vorbirii religioase.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 53–70.
7. Credința este rezonabilă? Sau relația dintre conceptul de credință și raționalitate.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 71–91.
8. Se poate dovedi existența lui Dumnezeu? Sau argumente pentru existența lui Dumnezeu.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 93–107.
9. Religia nu este altceva decât o proiecție umană? Sau o întâlnire cu critică religioasă funcțională.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 109–119.
10. Suferința este piatra de temelie a ateismului? Sau despre problema teodiceei.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 121–132.
11. Poate fi cunoscut Dumnezeu? Sau aspectele cognitive ale credinței revelației.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 133–149.
12. Este de încredere experiența religioasă? Sau despre relația dintre credință și experiență.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 151–166.
13. Nu există mântuire în afara bisericii? Sau orientare în domeniul teologiei religiilor.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	Vik: 167–177.
14. Rezumare, prelegere evaluativă.	La fel ca săptămâna de predare anterioară.	–

Bibliografie obligatorie:

VIK János: *Reflexiók a hitről. Kérdések, érvek és ellenvetések az alapvető hittudomány tárgykörében*, Kolozsvár 2017.

Bibliografie recomandată:

FRIES, Heinrich: *Fundamentaltheologie*, Graz ²1985.

KLAUSNITZER, Wolfgang: *Glaube und Wissen. Lehrbuch der Fundamentaltheologie für Studierende und Religionslehrer*, Regensburg 1999.

KREINER, Armin: *Párbeszéd és igazság viszonya az egyházban*, (ford. Vik János), in: Korpics Márta – P. Szilczl Dóra (szerk.), *Szakrális kommunikáció. A transzcendens mutatkozása*, Budapest 2007, 143-156.

KREINER, Armin: *Naturwissen und Gottesrede. Die Bedeutung naturwissenschaftlicher Erkenntnis für die theologische Reflexion*, Hirschberg 58. (2005/6.), 341-345. Magyarul: KREINER, Armin: *Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára* (ford. Vik János), in *Keresztény Szó* (2010/1), 31-33.

LOICHINGER, Alexander: *Frage nach Gott*, Paderborn 2003.

MÜLLER, Klaus (Hg.): *Fundamentaltheologie. Fluchtlinien und gegenwärtige Herausforderungen*, Regensburg 1998.

VON STOSCH, Klaus: *Einführung in die Systematische Theologie*, Paderborn 2006.

WERBICK, Jürgen: *Den Glauben verantworten. Eine Fundamentaltheologie*, Freiburg-Basel-Wien 2000.

8.2 Seminar	Metode de predare/învățare	Observații
1. Introducere. Discuții și alocarea subiectelor.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	–
2. Creație și evoluție – o prezentare despre Dawkins.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , capitolul 1.
3. Teism și ateism – Reacții creștine la opiniile lui Darwin.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , capitolul 2.
4. Rolul dovezilor în știință și religie.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , capitolul 3.
5. Redundanța meme-urilor.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , capitolul 4.
6. Oportunități suplimentare de dialog între știință și religie.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , capitolul 5.
7. Patru abordări ale relației dintre știință și religie.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 1.
8. Astronomie și creație.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 2.
9. Implicațiile fizicii cuantice.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 3.
10. Evoluție și creație continuă.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 4.
11. Genetika, idegtudomány és emberi természet.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 5.
12. Isten és a természet.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	BARBOUR, Ian G.: capitolul 6.
13. Reapariția neașteptată a religiei.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , capitolul 7.
14. Postmodernismul: ateismul și schimbările radicale în cultură.	Pregătirea și discutarea temelor; a textelor relevante.	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , capitolul 9.
Bibliografie obligatorie:		
BARBOUR, Ian G.: <i>A természettudomány és a vallás találkozása. Ellenségek, idegenek vagy társak? (ford. Dr. Both Előd)</i> , Pozsony 2009.		
DAWKINS, Richard: <i>Isteni téveszme (ford. Kepes János)</i> , Budapest 2009.		
MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene. Gének, mémek és az élet értelme (ford. Dr. Both Előd)</i> , Pozsony 2008.		

MCGRATH, Alister: *Az ateizmus alkonya (ford. Paulik Péter)*, Budapest 2008.

Bibliografie recomandată:

- SZABÓ Ráhel OP – VIDA Márta: *Az igazság ragyogása a kinyilatkoztatás szívében*, L'Harmattan, Budapest, 2017.
- DE LUBAC, Henri: *Isten útjain*, Vigilia, Budapest, 1995.
- HOPING, H. – Tüek, J. H.: *A hit megütköztető igazsága*, L'Harmattan, Budapest, 2007. (83-146)
- JITIANU Liviu: *Mi történik az egyházzal?*, Verbum, Kolozsvár, 2012. (9-34; 57-94)
- KASPER, Walter: *Ami minden értelmet meghalad. Gondolatok a keresztény hitről*, Herder, h.n., 1992.
- MCGRATH, Alister E.: *Tudomány és vallás*, Typotex, Budapest, 2003.
- MEZEI Balázs: *Vallás és hagyomány*, L'Harmattan, Budapest, 2003.
- LUKÁCS László, KERÉKES Sándor, ZSÓKA Ágnes, Stefano ZAMAGNI, Helen ALFORD, BÉRES Tamás: *Mit ér a katolikus társadalmi tanítás válság idején*, Vigilia, Budapest, 2010.
- PANNENBERG, Wolfhart: *Rendszeres teológia*, 1. kötet, Osiris, Budapest, 2005. (2. fejezet)
- PANNENBERG, Wolfhart: *Teológia és filozófia*, L'Harmattan, Budapest, 2009.
- POUPARD, Paul: *A katolikus hit*, SZIT, Budapest, 2001.
- ROHRBACH, H.: *Természettudomány, világkép, hit*, Evangéliumi k., h.n., 1994.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ³	9.2 Metode de evaluare ⁴	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea materialului prelucrat	Examen	75%
	Prezență interactivă	Ținerea în evidență	
9.5 Seminar/laborator	Cunoașterea tuturor textelor relevante, prezentarea unui subiect ales, implicarea interactivă a participanților	Evaluarea referatului prezentat	25%
	Prezență interactivă	Ținerea în evidență	
9.6 Standard minim de promovare			
• În ce formă se desfășoară examenele de la sfârșitul semestrului? Sub forma unui examen oral. În sală sunt prezenți întotdeauna trei elevi examinați. După extragerea temei, se acordă aproximativ 20 de minute pentru pregătirea răspunsului. Ulterior, elevii trebuie să vorbească timp de 10 minute despre subiectul din tema extrasă. În cele 5 minute rămase, profesorul examinator pune întrebări rapide, dacă consideră că este necesar. Dacă imediat după extragerea temei, candidatul returnează tema extrasă, poate extrage o a doua temă, însă în acest caz nota finală va fi cu două puncte mai mică. • Ce materiale sursă vor fi disponibile pentru pregătirea examenului? Manualul din care se poate pregăti examenul oral: Vik János: Reflexii despre credință. Întrebări, argumente și obiecții în domeniul teologiei fundamentale, Cluj-Napoca 2017, http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2082.pdf, 21.12.2017. • Până la ce dată vor primi studenții lista de întrebări pentru examen? Lista de întrebări pentru examen va fi primită de către studenții din anul respectiv cel târziu pe 20 decembrie. • Ce procent din nota finală reprezintă examenul? Și ce procent reprezintă nota la seminar? Examenul oral reprezintă 75% din nota finală, iar seminarul 25%.			

³ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁴ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

- **Se va susține un examen parțial?** Dacă da, în ce săptămână de curs? Nu va fi un examen parțial.
- **Care este exact sarcina celui care nu își poate îndeplini obligația de prezență la seminar?** Până la ce dată trebuie îndeplinită sarcina suplimentară? Prezența la seminarii este obligatorie în proporție de 75%, ceea ce înseamnă că sunt permise maximum 7 absențe de câte 45 de minute. Motivele pentru absențele care depășesc limita permisă trebuie discutate în prealabil de către student cu profesorul responsabil de seminar, precum și necesitatea îndeplinirii unei sarcini suplimentare și, dacă da, termenul limită pentru predarea acestora. Este obligatorie elaborarea și prezentarea unei teme de seminar la alegere.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁵

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
			X	X				
								Nu se aplică nici o etichetă
								

Data completării:

30.04.2026.

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. abil. Ioan Vik

Semnătura titularului de seminar

Conf. univ. dr. abil. Ioan Vik

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. abil. Mózes Nóda

⁵ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.